

ALBINA

Prețuri în septimana: marcuri-a
și duminică; în septimanele cu
zile înse numai de două ori.

Pentru monarhia:
Anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
Stare de anu 5 " — " "
Patrariu . . . 2 " 50 " "
Pentru România și străinătate:
Anu . . . 30 franci;
Stare de anu . . . 15 "

Promerțiuni se facu la și prin anii
corespondenți ai noștri, la totă postă, și
de a dreptul la Redacțiune, Stationegoss
Nr. 1. unde sunt a se adresa totă câte
privescu foii'a. Cete nefrancaie nu se pre-
mesca, cete anonime nu se publica.

Pentru anuiciei și alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde câte 6 cr. de
linia; repetițiile se facu cu prețiu scadutu.
Taxea erarială de 80 cr. v. a. pentru
ouata, se anticipa.

Budapesta, 11 opt. n. 1876.

Nime nu se pôte cu dreptu plange
noștra că candu-va de 10 ani, între
arări grele și incurcate, am fi esitatu a
a cercă, așă si spune *adeverulu*, (de
ori chiar espunendu-ne periculu din
poterii,) numai pentru de a ni implini
impetate chiamarea și detorinți'a, de a
de ochii celor de susu și celor de
ca se veda și conosca din departe căile
une și cele rele, cele ce ducu la bine și
a, séu la reu și prepaste, ca se póta alege
lela buna și se póta evita pre cea rea.
Nu ne tememu, că în prezente, séu în
riulu celu mai de aprôpe séu mai inde-
u, se va gasi omu cu semtiu de dreptate,
ni póta impută, că am fi amagitu can-
in susu séu în diosu; noi inșă asiă cre-
ta cu dreptu cuventu potemu se ne
mu, cumca si in susu si in diosu pré pu-
am fost apretiuiti, resp. luati in conside-
a, de unde am si ajunsu in susu nesu fe-
persecutati, in diosu de proverbiu odiosi
staruintiele și alarmele noștre conti-
profetiele noștre totu rele și totu ni-

Un'a inșă totu ni-am sciutu eluptă mai
ca ori-care alta foia: *interesarea*, séu
*curiositatea publicului pentru elucu-
le noștre*. Si ast'a este unu avantajiu
noștru in consideratiunea scolaru
prin ipale, și tocmai acelei interesări,
curiosități atātu de generali pentru foii'a
avemu a multiamă, că pana si de prin
surle sfereloru mai nalte ni se comunica
datuni autentice asupra întemplemente-
di directiunilor politice; ceea-ce inșă nu
apensa de rezervele pre cari ni le impune
noștru nationale, séu și mai desu
a și susceptibilitatea patimosa a
nreii magiare.

Atāt'a ca de essordiu la cele ce avemu
a inșă sub acēsta rubrica.

"Situatiunea se întuneca pre vedute."
Iliu dupa scirea mai noua, ce ni-o aducu
din V.ena. Si ele, acelesi foi, argumenta
andu in pucine cuvinte — cam asiă.

In fa i'a infricosiateloru armării, ce se
va pe la marginile Russei, nu se pôte
nici cea mai mica sperantia nici pen-
armisteti, nici pentru unu congresu alu
rilor mari, spre scopulu pacificatiunei
eci confusiunea și cu ea periculu cresce;
că dora ambele dejă sunt la culme!

Cele mai noue sciri telegrafice adeca
escu lunei, că staruinti'a colectiva a pote-
ri mari in Constantinopole și Beligradu a
nu ca se induplece si pre Turcu și pre
bianu, a se invoi la unu armisteti pre
pu nedetiermunitu, pona adeca se voru sta-
tin buna contielegere conditiunile de pace,
dup'aceea se se impuna ambeloru parti
asu de lipsa și cu puterea; dar pre cătu de
se se creta tote poterile intru a induplecā
re Turcu și pre Serbianu la armisteti,
a si mai zelose imparu unele pe sub mesa,
a desvatuirea acusi a Turculu și acusi a
bianu, ca se nu primésca armistetiulu si
nu asculte de poterile mari, ce n'ar avē
etu sinceru. Acēsta si etia si resp. politica
a, unii o atribuescu Muscalului, alții Austro-
gariiei, mai chiar și Italiei. Pentru noi inșă

atāt'a n'ajunge, ci suntemu detori a urmari
mai departe, mai afundu cursulu și natur'a
evenimenteloru.

Da, sunt politici, cari creă v, că periculu
din si pentru Oriente incepe a desparé, că
diplomati'a in acēsta cauza a luat decisiunea
in man'a ei firma și este unita și gat'a la ori-
ce sacrificia, pentru scopulu pacificării și re-
gularii. Da, sunt politici și publicisti de acēsta
opiniune, dar multu mai mare este brulu acē-
lor'a, cari tienu mortisiu, că restiunea Orien-
tului nici pe de parte inca nu e destulu de la-
murita, nici pe departe n'a cursu destulu
sange pentru lamurirea ei, că se póta fi ea
deslegata și regulata mēcar și numai pe diu-
metate bine și pe unu timpu mai lungusioru.

Si ca se vorbinu mai lin pede, spoi tre-
bue s'o spuremu pre facia, că chiar prin unele
cercuri ce se considera de forte bine infor-
mate se resp. ndesce credința, cumca caus'a
orientale, dupa natur'a imprejurărilor și
ingagiamentele Muscalului, ar se trēca prin
cinci fase, pona se se deslege si asiedie, dintre
cari cinci pona acuma abiă la a trei'a s'a ajunsu
carea tocmai se prepara cu grosulu a se intro-
duce séu incepe. Este vorb'a de o adeverata
tragedia in patru, dōra in cinci acte, si adeca
celū dantai cuprindiendu evenimentele rescolei
in Hertiegovila și Bosnia; alu dvoile intrarea
in actiune a Serbianiloru și Montenegriloru,

si apoi eventualitate alu patulea pas'rea la
medilocu a Russei, cu séu tota consentiulu
și ajutoriulu celoralte poteri mari; in fine
dupa trantinea Turculu și dōra scoterea lui
din Europa si unilirea sprigunoriloru lui —
firesce de impreuna cu principiele identice de
stepanire, prin cari si aiurea suferu milliōne
de slavi, — in fine regularea Orientulu, prin
séu fora unu congresu alu poteriloru, dupa
dictatele Russulu, pôte constituindu-se popō-
rele dupa traditiunile loru istorice și relatiu-
nile loru etnografice, sub protectiunea Impe-
riului de la nordu.

Idei'a are ratiune, si se bagamu bine de
sēma, că numai pre cătu are ea ratiune se
pôte splică aprig'a resistintia din partea
Austro-Ungariiei și inversiunata opositiune
din partea magiarimeii; căci numai asiă Magia-
rimea și Austria de astadi cu egemoniele loru
dualistice potu se devina amenintiate de
morte.

Romania și Romanimea in acestu pro-
cesu de deslegare a unei cestiuni atātu de
mari, ce ne atinge atātu de aprôpe, ni atinge
conditiunile de viētia și de desvoltate, se afla
mai vertos din trei puncturi de vedere greu
impedecata in decisiunea sa, o data pentru
desolatiunea (in carea a lasat'o guvernulu
conservatoru, iusu si sustienutu cinci ani de
dile in fantea Romaniei prin influenti'a Ber-
linului; a dōu'a prin orbi'a și netrebnicia
domniloru magiari, cari de aprôpe diece ani
in ruptulu capului facura tote posibilile și cu-
getabilile nedreptăți și reutăți Romaniloru, pen-
tru de a-i vatemă și instrană pentru pururia
de la sine; a trei'a prin situatiunea Franciei,
carea astadi nu este in stare a dā Romaniloru
altu svatu si ajutoriu, de cătu ca se se tiēna
strinsu de tractate, ăr unde acēst'a nu ar mai
merge, se se acomode necesității absolute a
momentului!

Domnii magiari dorere nici pona in su-

premulu periclu de astadi nu voru a reconosce
că ni-au facutu si ni facu nedreptăți mari și
ne-au vatematu și continua a ne vatemă de
morte; tocmai asiă conservativii caduti de
la putere in Romania, o data cu capulu nu
voru se reconosca reutățile morali și mate-
riali ce au produsu in tiēra. Dar faptele posi-
tive marturisescu acēst'a. Si precum din colo
in Romania, in data ce de susu se anuiciei cu
vōce sonora și seriōsa, că "*alageile voru fi
libere!*" tiē'a intrēga, aprôpe in unamitate
desavua pre guvernulu dlui Catargiu: noi
suntemu convinsi, că astadi devenindu liberu
votulu poporatiuniloru Ungariiei, acēl'a aprôpe
in unamitate ar desavua și condamnă poli-
tre'a de 10 ani a dumniloru magiari, atātu
cea demoralisatoriă și ruinatoria de tiēra, cătu
și cea vatematoriă de nationalități. La acēst'a
inșă, între imprejurările noștre, nu este a
se asteptă, de unde dupa a noștra convictiune
nici nu este sperantia de vindecare și salvare,
de cătu prin cele mai drastice medilōce, cari
potu se, ni coste viētia!

Domnii magiari și cu basibozucii loru
de la condeiu, vrendu a amagi lumea, se ama-
gescu ei insisi pre sine prin sustienerea mor-
tisiu, că popōrele Ungariiei și anume Romanii
sunt plini de multiamire și fericire prin si sub
stepanirea magiara; noi inșă avemu cea mai
deplina convictiune, că nu essiste sufletu ro-
manu, care se nu oiteze diu'a și noptea cătra
partu pentru scapare de astelii de stepanire
și că numai inteligenti'a cea adeverata și se-
riōsa, matura și lefale este, carea mai impe-
deca isbucnirea in fapta a ne multiamirei ge-
nerali.

Ca de inchiare și pentru ilustrare si din
partea contraria a celor mai susu atinse, ci-
tāmu din "*P. Naplo*" de astadi urmatōriele
sentintie:

"Europa se jōca d'a pisc'a ōrba. Numai
una putere este cu ochii deschisi, *Russia*."

"Cine pôte se spuna astadi, că ōre Ger-
mania ce positiune tiēne in cestiunea orien-
tale? Cine ar potē spune, că ōre pona la ce
gradu se pôte crede seriositati tiēnutei cābi-
netulu Angliei in contra Russei? Cine pôte
stă bunu de politic'a Italiei? Si cine ar fi in
stare a ni spune, că ōre contele Andrassy vede
elū lmanulu spre carele plutesce?"

"Situatiunea generale o caracterisēza
"Journ. des Deb." din Paris argumentandu
asiă: "Este aprôpe peste potintia in acestu
momentu a dā sēma despre adeverat'a tiēnuta
a diplomatiei poteriloru mari. Traimu o epoca
de transitiune, unde totu insulu vorbesce in
termeni mascati, cea-ce nu este modulu celu
mai bunu d'a se intelege."

"Numai politic'a unei poteri, a Russei,
este limpede incātu o pricepe fie-cine. Acī
scopulu e positivu și resolutiunea firma pen-
tru ori-ce medilōce spre ajungerea aceluia. . .
Muscalulu stepanesce in Europa; stepanesce
neconditionatu, căci nu essiste putere, care cu
tota energi'a se se arunce in contra toru-
relu russescu, nu essiste putere, carea se
fie ocupatu in Oriente acea inundatia, pre ca-
lea o essericiā mai nanute Franciea."

(Vedi as.ă! Incepeti a senti, dēca pon'
acuma n'ati potutu pricepe ceea-ce vi spu-
neamu noi la 1870/1, că ce fatalitate are se
cuprinda pre Europa intrēga, dar mai vertos
Austro-Ungaria dupa caderea Franciei! Acum

Prancis face, si confuziunea selbatega domnesce in Europa.)

In momentul acestuia este liniscea generale si Europa ciulesce se auda ca ce dice Muscalulu?

Este liniscea numai pona candu vre Muscalulu caci asa se pare ca consultările din Livadia au se decida, pona candu are se tinea liniscea?...

(Si apoi se mai adaugemu aci din parteni, ca la consultările din Livadia, dupa unele depesie din Bucuresci (si Iasi tocmai pleca, nu scimu pentru d'a participa, seu dora numai d'a asculta rezultatulu si dlu Ionu Brateanu, Ministrulu-presedinte alu Romaniei si cu Ministrulu de resbelu Slaniceanu. Ore voru pricepe multi dintre lectorii nostri si din acestu punctu de vedere corespundintia din Bucuresci in nrulu 88 alu Albinei?)

Cele mai noue depesie telegrafice ni aducu sciri tocmai in celu mai pregnantu modu ilustratorie a celoru mai susu espuse. Sub datulu de ieri se reporta din Londra, cumca propunerile aduse de generariulu Muscalu conte Sumaracoff Imperatorelui Austriei au cuprinsu: ocuparea Bulgariei prin ostirile romane.

Totu sub datulu de ieri se reporta din Constantinopole, cumca unu consiliu straordenariu alu Portei a acordatu armistetiude si eselune, in tocmai precum staruia Russia, si cumca in acestu timp, precandu poterile au se consulte asupra conditiunilor de pace, Port'a are se intetiasca realizarea reformelor sale, prin cari se-si dovedesca seriozitatea si capacitatea d'a multumi si pacifica presupusii sei crestini.

Ac'i deci trebue se ne oprimu pentru asta data.

Ica mai alte depesie totu de ieri si alalta-ieri din Berlinu si Petropole ni spunu, cu totulu in contra credintieloru si sperantieloru magiare, cumca misiunea de mai de unadi a ginerariulu c. Sumaracoff ar fi fost incoronata de celu mai deplinu succesu, ceace se splica, ca Monarchulu nostru s'ar fi dechiaratu intre tote imprejurările credintiosu aliatu alu Imperatorelui Alessandru, gat'a de a-lu springin si cu arma in contra Turcei, deca acest'a in cerbicia ei selbatega ar continua a se opune svaturiloru si postulatelor celoru trei Imperatii.

Pe campulu de resbelu principale a intratu pausa; dela Drina si Ibara inse, precum si din partile muntenegrine se telegrafeza despre unele loviri, dar fora vro insemnate.

Afer'a Miletici in Svaturu tierei.

In siedintiele dela 7 si 9 l. c. Camera nostra s'a ocupatu cu cestiunea de imunitate pentru deputatulu Dr. Miletici.

Referintele, Horánszky propuse se se apróbe pasirea guvernului in caus'a de arestare a lui Miletici; de asemenea dara se se dea locu si cererii tribunalelui pentru a continua urmarirea inchisitionala contra lui Miletici. Dlu referinte se nisul apoi a proba ca pasirea guvernului fu dictata de imprejurări straordinari, ér din actele ce presentá tribunalele se areta ca nu vesiatiunea joca rolu in invinuirile ce se facu lui Miletici.

Simonffy face propunere din contra, ca pasirea guvernului in caus'a de arestare a lui Miletici se se desapróbe, caci prin ast'a fora

causa suficiente sa calcatu dreptulu de imunitate; in urma a acestei-dara se nu se dea locu nici cererii tribunalelui nainte de ce comisiunea pentru imunitate in ast'a cauza nu va fi ascultat Miletici in persoana.

Lui apoi, dlu Politu; in considerarea maiori momente interesanti in structivitate ce aflamu in cuventulu dlu Politu, facemu din acelu cuventu unu estrasu mai detaliatu in urmatoriele:

Dlu Politu constata ca in viet'a statoloru adese ori vinu momente, in cari nu se tau in considerare altele, decatu „salus rei publicae suprema lex esto!” Asta lege suprema inse totu de a un'a a fost periculosa pentru libertatea individuale a civiloru; de aceea, in desvoltarea vietiei constitutionali, cetatienii cautara dupa vr'unu scutu facia de asta omnipotintia a statului. Ei au aflatu acelu scutu in legile fundamentali, cari-su o garantia pentru libertatea individuale a cetatieniloru.

Dreptulu de imunitate, in desvoltarea sa istorica, sta intr'o legatura strinsa cu garantiile de libertatea individuale a cetatieniloru; elu a ajunsu a fi unu scutu pentru securitatea si libertatea individuale a portatoriloru si grig toriloru de viet'a constitutionale, adeca a reprezentantiloru poporului. A atinge acestu dreptu nu este deci permisu fora convoirea reprezentantiei poporului, er mesura straordenariu au locu numai candu situatiunea este de atare, incatu rechiamu acele mesura.

Acesterea de sub intrebare a lui Miletici a atinsu dreptulu de imunitate fora convoirea reprezentantiei poporului; se fece inse ast'a arestare in legatura cu o situatiune politica mare. De aci dara se ivesce intrebarea: incatu ore asta situatiune a rechiamatu atare mesura straordenariu?

Negresitu ca desvoltarea evenemintelor in Orientele turburatu au creatu in intrega Europa o situatiune critica si cu atatu mai vertos in Austro-ungaria carea e atinsa in prim'a linia prin acele eveneminte.

Intra atari imprejurări firese ca guvernulu Austro-Ungariei au trebuitu se lee tote mediocriile necesari pentru asigurarea pacii si liniscei interne. Si ce au facutu ore aceste guvernii?

In poporatiunile poliglote a Austro-Ungariei in faci'a miscarilor orientali firese ca s'au ivitu ici simpatie catra Turci si colo catra Slavii sudici, ici antipatie catra Slavii sudici si colo catra Turci, si in consonantia cu ast'a sa si lucratu intre marginile legiloru patriotece si pe bazea dreptulu gintiloru. Ce este mai naturale, decatu ca Slavii din Austro-Ungaria au manifestatu deci simpatie catra Slavii sudici si antipatie catra Turci, in acestu intelesu lucrandu apoi incatu li-a iertatu legile patriotice, caci mai pre sus de acele simpatie si antipatie li este loru oblegamentulu si detoriatiile catra patria loru! Guverniele inse luara tiente deosebite facia de atari fapte a poporatiuniloru. Celu cislaitanu lasa cursu liberu si de aceea n'avu se se caiesca, caci n'a urmatu nici unu reu internu. Celu ungurescu inse fece alt-cum. Elu lasa cursu liberu faptele de simpatia catra Turci, dar opri sub aspra pedepsa tote faptele de simpatia catra Slavii sudici, considerandu-se in Ungaria antipatiele catra Turci casi antipatie catra Ungaria, ba sustienendu-se ca „Omladina“ a tiesutu conspiratiune si contra Ungariei casi contra Turcei; de aci firese ca urmara multe arestări intre Serbii din Ungaria suspitionati in acestu intelesu, si intre cei arestati fu si Miletici.

Ac'i areta dlu Politu ca abstragendu dela neconsecintia, peste totu atare ordinatiune ministeriale n'a fost la locu, caci desi Austro-Ungaria se dechiarase neutrale, totusi nici legile patriotice si nici dreptulu gintiloru nu oprescu faptele de simpatie a singurateciloru cetatieni catra vro parte beligerante, ci neutralitatea se calca numai candu statulu insusi intra in actiune cu armata sa, ori prin alte ajutorie pe cale oficiale. Apoi ordinatiunea n'a

fast nici motivata, caci in Ungaria n'a simptome de periclu din atari fapte de pace catra Slavii sudici, ér „Omladina“ nu mai esiste, ci ea fu o societate literara la 1871 se disolvá fiindu ca ea nu voru in statutele sale modificari ce ceru gure magiaru. Ast-feliu dlu Politu deduce ca fost motivate si nici de catu la locu arestare între Serbi, in specie inse arestare Miletici este o calcare nemotivata si atulu de imunitate.

Trecendu deci Politu la caus'a lui Miletici, areta cu ajutoriulu legiloru patriotici cu a autoritatiloru in dreptulu de imunitate si de aci prin consecintie logice, cumca Miletici fu arestatu cu calcarea dreptulu de imunitate si fora motive scose din o situatiune straordenariu, carea se fi rechiamatu mesura straordenariu. Elu areta adeca dreptulu de imunitate lu-are deputatulu in decursulu vacantieloru Corporatoru Miletici; a ingerea lui are deci locu numai vine nainte o crimine in flagranti, dar Miletici fu arestatu pe candu fu inca dormindu in la ordine ministeriale si nu la iniciativ ganeloru legali, si apoi pentru invinuir fundite. Ac'espune dlu Politu cursulu in s'a motivatu treptatu arestarea lui Miletici dupa cum lu-aretaramu si noi in nr. 8 ac'i deduce deci ca arestarea d'n capulu cului s'a doveditu prin incesi forurile de tinte de ne-motivata. Apoi se puse si ca si motivarea din urma de infidelitate perdeluine este lipsita de base. Miletici nu potú tinea in Belgradu cuventari ca ce i se insinua; elu din capulu loculu niase pe Serbii din Ungaria se se ferescu se misca si a face turburări; 20-30 de luptaci este cu nepotintia a se asenta Serbii din Ungaria; dar elu nici n'a fu Belgradu la otelulu, unde se dice ca a cuventare contra Ungariei; in fine de celu, dupa cum i se insinua, atunci aveas se nu se intorne in Ungaria.

Ast-feliu areta dara dlu Politu, ca tarea lui Miletici se fece fora base, si tribunalelui d'a-i se iertá se continue tarea contra lui Miletici este numai o vesu. Ceru deci punerea lui Miletici pe petioru si respingerea cererii tribunalelui.

Se scula apoi dlu C. Tizza si spusale nu-i pasa de teorie; guvernulu a se se-si implinesca detorint'a, consideratiunea periculosa. Cere deci primirea punerii referintelul Horánszky.

Au mai vorbitu si altii, dar cu to pronunziata in defavorea lui Miletici si ici-colea mai redecu cate unu cuventu favorea dreptulu de imunitate si in decvacantieloru.

La votare majoritatea imponenta propunerea referintelul Horánszky!

Bata de Cristu, 2 oct. 1877

(De la adunarea reprezentantiei C. tatulu Hunedea, tiena la 4, 5, 27 sept. a. c. — Urmare din nrulu trecut) In septembrie romanii din fostulu comitatu Zarandului, Scaunulu Orasciei si unii din vechiulu Comitatu Hunedea, era conferintia totu in locuint'a judelui reg Motiu. Intielesi intru tote, la 27 se prese in adunare, unde numai decatu dupa desirea siedintiei la cetirea primulu factu, Sinasiu, cu legea si statutulu comitatulu de deorei in mana, pretinse splicarea a tati scriptelor si referadeloru in limba romana. Contra acestei propuneri se redica apoi catoriu si capulu magiariloru din fa comitatu alu Zarandului, Ribitzey, si cu gica care nu pote fi invidiata de nimenu a demustrá, ca statutulu Comitatulu de deorei, acuma dupa ce s'a unitu cu acest cea mai mare parte a Zarandului si Scaunulu Orasciei num'i este obligatoriu!

Ac'esta logica sarbeda fu combatu facuta de risu prin Borlea, care adresant

intregului corp alu congregatiunei, dise ca nu este crede se se mai afie nici uniculu membru, ar ar cutesa se sustiena acesta scrintita logica a lui Ribitzey; asemenea din partea magiarilor se scula Réty si spuse franch ca tote cele dise de Borlea le primesce de ale sale, si statu mai pucinu pote partini pe marele conducatoriu alu magiarilor din fostulu Comitatu alu Zarandului. In urm'a acestora ne nou se decise, ca tote scriptele si referadele se se esplice si in limb'a romana, ceea ce s'a si facutu.

Nu scimu ce a indemnatu pe fratii magiari a primi asiã iute acesta propunere combatuta si respinsa cu atat'a focu si inversiunare in siedinti'a din 5 septembrie. Pote ca voru fi intielesu, ca romanii in conferintia au decisu ca la totu actulu si la tota referad'a se repetiesca acesta propunere in privinti'a limbii si toti dupa putere se o spriginisca nu numai cu votulu, ci si cu cuventulu; seu dora s'au rusinat de argumentele si logice sarbeda a conducatoriului magiarilor din fostulu Zarandu; ori pote ca ambe acestea au contribuitu la aducerea magiarilor pe calea drepta.

Dupa acestu obiectu, Borlea numai decatu interpeleza pe oficialii comitatului, ca ce e caus'a de propunerea lui Hodosiu relativa la restituirea Comitatalui Zarandu si scaunului Orasiei, propusa in siedintia dia 4. sept. nu e cuprinsa in registrulu pentru agendele reprezentantiei, de ore ce precumu se scie si se pote dovedi prin protocolulu siedintiei din 4 sept. atunci s'a votatu asupr'a acestui obiectu numai intru atatu ca ore este elu in legatura cu scriptulu ministeriului pentru incorporarea Zarandului catra Hunedeora, si asiã pote se in aceea siedintia pertracta ori ba? si de ore ce comitetulu a decisu, ca nu e in legatura si ca in aceea siedintia nu se pote pertracta, de sine urmeza, ca ea este a se pertracta in acesta siedintia. La acesta interpelatiune apoi s'a datu deslucirea ca: de ore ce Hodosiu in diu'a urmatoria dupa vota, e nu s'a dechiaratu ca o sustiene si mai departe, comisiunea permanenta a considerat'o de retrasa.

La acesta intialepta deslucire, Borlea si esprima mirarea asupra logiceii comisiunei permanente, pentru ca dupa ratiune si logica ori ce propunere numai atunci se pote considera de retrasa, deca propunatoriulu o retrage. Pentru acea face propunerea, ca se se treca in registru si se se pertracteaza, cu atatu mai vertosu, ca si in casu deca domni magiari voru devotisi, de ore ce Hodosiu nu e de facia, dinsulu o va propune de nou, si asiã totu nu voru scapa de pertractarea ei, ci la proxima siedintia va trebui se se pertracteze. Dar tote in daru, caci majoritatea a respinsu pertractarea ei; prin urmare Borlea in 28 face propunerea in scrisu si subscrisa de densulu si de Tincu, o presentã de nou; astfelu la siedinti'a proxima nu vor pote domni magiari scapa de pertractarea ei.

Dupa acesta se dede cetire scrisorei ministeriali in privinti'a alegerei comisiunei administrative, si dupa ce s'a splicatu si in romanesce, referiutele facu propunerea ca acea comisiune se se alaga numai decatu prin votu secretu. Tincu inse face contra propunere; ca in considerare, ca prin infintiarea acestei comisiuni, nu numai ca activitatea comitetelor se face ilusorie, ci si insusi cursulu administratiunei prompte se face pedeca, comitetulu se nu alaga acea comisiune, ci se faca adresa catra Camera si guvern, pentru schimbarea legii relativa la comisiunea administrativa. Dupa ce unu magiaru combatu propunerea lui Tincu, era Borlea combatandu argumentele acestuia o apera, comitele iute se grabi si inchise desbaterea fara a mai pote vorbi si altii, si punendu-se cestiunea la votare, propunerea lui Tincu a cadutu, si s'a decisu, ca totu in 27 sept. dupa amnediadi, dela 3 pana la 6 ore, se se faca votarea nominale secreta, alegandu-se o comisiune pentru primirea voturilor.

Urmã apoi operatulu comisiunei in pri-

vinu a stabili si aplicari oficialilor, dupa ce s'a splicatu si in romanesce, s'a pertractatu in generalu.

Borlea luandu cuventulu intr'o vorbire mai lunga critica operatulu dia firu in peru si se dechiarã ca nu-lu primesce nici in generalu, er in privinti'a aplicarii oficialilor face urmatori'a contra propunere:

Considerandu, ca art. de lege XXXIII. din anulu 1876. despre regularea unoru municipie, incatu privesce aplicarea oficialilor in oficiu, nu dispune altcum, decatu ca celu mai tineru in oficiu se consilera de abdicatu;

Considerandu, ca guvernulu reg. ung. care functiuneza si in presente, este constituitu in anulu 1867;

Considerandu, ca oficialii aplicati in acestu restempu, au functiunatu, pe bazea legiloru constitutionali si a ordinatiunilor date de guvernulu constitutionalu, prin urmare acea interpretare a legii, ca in acestu respectu se servesca de baza organizarea facuta in vertutea art. de lege XLIII. din 1870. ca timpu eschisivu constitutionale, este gresita si afara din cadrulu legii:

Dreptu acea propunu a se lua conclusulu, ca la aplicarea oficialilor in oficiu de baza se se primesca constituirea ministeriului r. u. si respective timpulu restauratiunei de la anulu 1867.

De aci apoi sa escatu o desbatere infocata si inversiunata intre romani si magiari, la care dintre romani mai luara parte Tincu, Secula, T. Papu si Simionasi, cari toti apearu cu argumente sabetose propunerea lui Borlea si intre aplausele romaniloru combateau de minune pe magiarii contrari.

Dupa ce s'a finitu desbaterea, Borlea ca contra-propunatoriulu, de nou lua cuventulu si mi lua la trei parale pe toti aceia, cari au vorbitu in contra propunerei lui, unulu dupa altulu nemicindu-li argumentele seu mai bine disu sofisme si fra sele loru si nacasiendu-i totu odata cu arm'a umorului si ironiei. La votare inse fiindu magiarii in majoritate numerica, propunerea comisiunei s'a primitu, si cu acesta siedinti'a sa redicatu.

Dupa amediadi s'a facutu votarea asupra membriloru comisiunei administrative, la care votare romanii n'au participatu, desi magiarii indemnau pe romani se votezde. In deosebi magiarii se siliu a indupleca pe 15—20 membrii tierani romani din partile Oresciei, cari s'au dusu la locul votarii in corpore, inse numai ca martori au luat parte; dar nu li-a succesu. Fie-li spre lauda acestoru bravi tierani, ca magiariloru cari i indemnau a vota, fora a fi invetiati de cineva, au sciutu respunde se voteze numai magiarii cu Dumnedieu, caci de ora ce omenii in cari au densii incredere s'au dechiaratu in adunare ca nu voru vota la acesta alegere, prin urmare deca nu votezda barbati in cari densii au tota incredere, neci ei nu voru vota, ci voru urmari totu de un'a pasiulu si faptele aceloru burbati de incredere.

(Finea va urma.)

Langa Mehadia, sept. 1876.

S'a templatu la noi in Protopopiatulu Mehadiei ceea ce de multu s'a totu asteptatu se se temple: Parintele Episcopu Popasu si cu voiaicosulu seu Consistoriu dupa multe svercoliri in drept'a si stang'a, in parintesc'a ingrigire catra noi s'a induratu a denumi in tractulu nostru administratoru protopopescu.

E sciutu adeca ca Meediintii, impoterniciti de intregulu tractu protopopescu, — vediendu cumca parintele Episcopu si dupa multe rogari cu gur'a si in scrisu tiene mortisiu la stramatarea scaunului protopopescu din Mehadia in Orsiova, si prin urmare odata cu capulu nu vre a sili pre acumu ex-protopopulu Popovicu a-si muta locuinti'a din Orsiova in Mehadia, unde e centrulu tractului si pentru care s'a alesu de protopopu, — facura ce facura si se

carele luandu in considerare drept'a pretensiune a Meediintiloru, au adusu conclusu, avinandu pre Consistoriulu diecesanu ca se indatozeze pre protopopulu Popovicu a-si muta locuinti'a in Mehadia, er nevoindu a face acesta; de locu se denumesca administratoru protopopescu pentru tractulu Mehadiei.

Dupa lunga traganare, parintele protopopu Popovicu, ne-voindu a locui in Mehadia, a abdisu, er parintele Stefanovici din Mutniculu mare s'a denumitu de administratoru protopopescu in Meadia.

Parintele Stefanovici, sosindu in de Difea scutitulu seu mai bine batutulu Protopopiatulu alu Mehadiei indata si intreprinse caletoria prin tractu ca se-si arete caviosa facia cu brãu si blana rosia, castigate prin multe si mari merite pre cari pana acumu inse nime nu le cunosce; dsa intreprinse asta caletoria sub numirea de a revida socotelele bisericesci, unde firesce ca scose de la fie care bisericã câte 4 fl. v. a.; pote ca avendu lipse a-si reboifica meritele ce va fi trebuitu se faca la episcopia pentru a-si castigã denumirea!

De acesta nu ne pre miramu; astadi e tempulu materialismului, er Sinodele si Congresele nostre inca n'au ajunsu a pote delaturã atari abusuri din beseric'a lui Christosu. Un'a insa nu o potemu nici decatu precepe. E sciutu adeca ca in fost'a granitia militare inventariile, diurnaliile si socotelele bisericesci, darã deosebitu cele scolari s'au portatu, fara vin'a nostra, mai tote in limb'a germana. Cum va pote deci parintele administratoru se porte aci evidentiã, de ore ce dsa nu posiede alta calificatiune afora de cunoscintiele castigate in scol'a populare din satu simplu! Apoi ore se nu scie domni din fruntea diecesei, cumca in aceste parti suntu multe neamuri de omeni straini, cari adese vinu in atingere cu capulu Protopopiatului? Cum ne va pote representã deci parintele Stefanovici in atari casuri, neciundu dsa limbele acelorã?! De ora ce acesta s'au facutu, nu ca dora in Protopopiatulu Mehadiei nu s'ar afã preoti harnici de a conduce unu Protopopiatulu, din contra suntu forte pucini de aceia cari numai cu scolã satasca au potutu nãitã la trept'a preotiei casi parintela administratoru Stefanoviciu, dreptu aceea din acestu punctu de vedere nu potemu considera acesta pasire a Caransebesiului, decatu de o lovitura nemeritata intregului tractu Protoprosviteriale. Si eu audu ca de aici potu se urme multe neplaceri...

„Unulu din tractu.”

Varietati.

* Adunarea societãtii p. fondu de teatru pe dominec'a venitãria in Lugosiu, dupa tote câte ni se scriu din partile banatice si de la Muresiu, are se fie un'a dintre cele mai interesanti si bine oeretate. Pentru prim'a data ea va fi presieduta de presiedintele ei dlu Dr. Alessandru Mocioni, pre carele fratii din Lugosiu cu pre ilustr'a familia intrãga, l'au inviatu specialmente print'o deputatiune. Asiã credemu, ca abiã va lipsi de juru imprejuru unu barbatu romanu de intiefigintia, de ora-ce nu numai ca intiefiginti'a din Lugosiu s'a preparatu a intempina si distrage pre ospeti prin cele mai frumoase petreceri nationale, ci toti Romanii sentu necesitate d'a se mai intvede, si in aceste tempuri grele d'a dovedi macar pre acesta cale inocente, cumca ori catu de asupriti si necagiti, totu n'au incetatu a avẽ consciintia nationale!

Ni se face aretare, ca cei mai multi inca de sambata sera voru fi in Lugosiu, dorindu a assiste la productiunea piesei teatrale, ce va essecutã in acea sera multu laudat'a nostra societate romana nationale de diletanti din Lugosiu.

* (Societatea „Petru-Maior”) s'a reconstituit la 1. I. c. Comitetul e compus din: Dr. G. Vuia, presedinte; I. Dragosiu, vpresedinte, P. Iliesiu, secretari; Drnd. V. Babesiu, cassariu; A. Chisbacu, controloru; G. Ocasiu si D. Iovitia, notari; A. Dumitrescu, bibliotecariu. —

† (Necrologu.) Binemeritulul docinte si ascs. consist. Ionu Savonecu din Socodoru, cottulu Aradu, in etate ce 32 de ani si dupa unu servitiu de 14 ani pe terenulu educatiunei si a instructiunei poporali, in urmare unti morlu de 2 luni, (inflamarea de plumoni) in 12 sept. a. c. st. v. la orele 11 s'era trecu dintre cei vii lasandu in profundu doiu preduios a sa sozia Marta cu 4. copilasi minorenii, precum si pre numerosii sei consangeni, cumnati, afini si amici.

Corductulu funebrele ce i-s'a facutu in 14. I. c. la 3 ore postmeridiane au fostu demau de densulu, concomitatu fiindu la locul de repaus in cimeteriuulu comunale de multu publicu in frunte cu 2 inspectori scol. 10 preoti si peste 15 invetiatori si inteliginti din locu si prejuru.

La acest'a ceremonia funebrele dlu ases. cons. si inspect. scol. Ionu Cornea, intr'o pre frumoza cuventare funebrele desfasurandu ponderos a chiamare de invetiatoriu si enumerandu meritele si virtutile defunctulu pe acestu terenu, stoise lacrima de recunoscintia din ochii intregulu publicu asistate.

Deplangendu lu cu totii se-i eschiamamu din anima sincera: *Fia-i tierina usiora si mamori a binecuvantata!* — Ionu Dobosiu, docinte.

* (Atacitati de mare valora,) reprezentandu valora intrinseca de 10.000 franci, puse de multu tempu amanetu la unu bancariu din Bucuresci, trebue se se vendia ca se se platesca detori'a ne-mai-potendu-se platit doband'a. Ele sunt din colectiunea dlu Boliacu!

Doritorii d'a cumperá aceste, in totu ori in parte, se se adreseze la redactiunea dela „Trompeta Carpatilor” in Bucuresci.

* (Alianti'a magiaro-turcesca.) Multele simpatie a stepanirii magiare, dar mai ales a pressei magiare catra Turci, a desteptatu in Turci sentiulu de recunoscintia, si in mai multe centruri turcesci se dede prin adunari spresione ataroru sentiemente, ba dupa cum ni spunu unele foi, in dilele viitorie are se vina o deputatiune de Turci in Bpesta se aduca magiariloru multumita pentru simpatiele ce aretara acestia facia de Turci. Din acestu incidente foile turcesci reflectand ula afinitatea Turculu cu Magiarii, propunu aliantia intre Turci si Magiarii, pentru a-si aperá vieti'a in Europa; caci ait-cum dupa alungarea Turculu pote se urme a Magiarulu! Si unii domni magiarii nu se areta pre strainii de atare aliantia; li se si siede cu basibozucii si cercasianii. . .

Publicatiuni tacsabile

CONCURRESE.

Concursu se escrie pentru postulu docentiale la scol'a romana confesionale gr. or. din Toraculu-mare, cu terminu pana in 26 octobree a. c. st. v. in care di si alegerea se va tiené.

Emolumentele suntu: 380 fl. v. a.; 4 jugere pamentu aratoriu de I. classe; pentru rechsitate de scrisu si altele se ingrigesce comun'a politica; cortelu liberu cu gradina; diurne anuali pentru conferinti'a docentiale 5 fl.; 40 cr. v. a. dela fie care immormentare din I. parochia unde va fi postitu. Acestu salariu va avé valóre dela 1. Ianuarie a. 1877; ér pe ultimele trei luni din anulu curinte 42 fl. 75 cr. v. a. si 10 meti grâu curatu si dresu. Recurentele

dupa legile scolarie esistinti pe deplinu se si ajusteze petitiunea sa, ca pentru o statiune de frunte, adresata catra O. Comitetu par. din Toraculu-mare. pe recepasa tramitendu o inspectoratulu din Iancahidu per Bega-Szt. György in comitatulu Torontalului. Recurintele negresitu la unu servitiu divinu in vr'o dumineca se se presente in respectiva biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu si apoi in scola in metodu de propunere.

Toracu-mare, in 18 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu mine: Ioanu Popoviciu, parochu si inspectoru. 1—3

Se escrie concursu pentru deplinirea normatoriloru posturi vacanti invatiatoresci din inspectoratulu Vidrei:

1. Lazuri, cu emolumentele anuali 200 fl. v. a. 8 orgii lemne din cari are a se incaldi si scol'a, cartiru liberu si gradina; diu'a alegerii 10 octombree a. c.

2. Aciutia cu emolumentele anuali: 200 fl. v. a. 8 orgii de lemne, din cari, are a se incaldi si scol'a, cartiru liberu si gradina; diu'a alegerii 11 octombree a. c.

3. Dumbrava, cu emolumentele anuali: 200 fl. v. a. 8 orgii lemne din cari, are a se incaldi si scol'a, cartiru liberu si gradina.

Concurrentii suntu avisati: recursele adresate comiteteloru parochiali concerninte, si proviedute cu documintele prescise in statutulu organicu, a le tramite inspectorulu scolare Ioanu Groza, in Halmagiu, pana in 10. oct. st. v. a. c.

Comitetele parochiale, in contielegere cu inspectorulu scolare. 1—3

Ne-afandu-se Concurrentii de ajunau pentru scol'a de fete din Comun'a Chesintiu, protopresbiteratulu Lipovei, cu acest'a se escrie a doue ora concursu.

Emolumentele anuali suntu: 300 fl. v. a. 11 fl. v. a. pausialu pentru scripturistica, 12 meti grâu, 8 orgii de lemne, cartiru liberu cu 1/4 de jugeru de gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele pana in 14 octomvrie a. c. st. v. Comitetulu parochiale din locu; in aceea di va fi si alegerea.

La postulu acest'a se potu aplicá si dintre femeile cu diplome de invetiatoresce.

Chesintiu, 15 sept. 1876.

Cu invoieerea mea: Nicolae Stoianovici, dir. loc. si catichetu. 2—3

Pentru postulu de invetiatoriu la scol'a confesionale gr. or. rom. din Comuna Sacosiulu-turcescu, protop. Jebelului, Cottulu Timisiului se escrie prin acest'a concursu de nou pana in 10 octobree st. v. in carea de va fi posibilu urmeza si alegerea invetiatoriuulu: —

Emolumentele suntu in bani 105 fl. 30 meti de grâu, 30 meti cucurudiu, 100 lb. clisa, 100 lb. sare, 25 lb. luminari, 8 stengeni de lemne din care are a se incaldi si scol'a, dela fiecare immormentare unde va fi postitu 20 cruceri, 4 jugere de pamentu aratoriu, 1 1/2 jugeru de gradina si cortelu liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si tramite recursele instruite dupa stat. org. si adresate sinod. par. catra dlu proctop. Alexandru Ioanoviciu in Jebelu, si a se presentá in tr'o Dumineca la Sant'a biserică.

Sacosiu-turcescu, in 20 sept. 1876.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu dlu proctop. districtuale. 2—3

in urmarea renuntiarei a fostulu invetiatoriu in comun'a Ernicu, Iacobi Rosca devenindu acesta statiune vacante, se deschide concursu pana la 24 octobree a. c. st. v. in care diu va fi si alegerea.

Emolumentele suntu: 103 fl. in bani pe lemne pentru invetiatoriu 20 fl. in naturali 15 meti cucurudiu, 10 meti de grâu, 8 stingeni de lemne pentru scol'a, dela immormintari cate 20 cr. cortelu liberu cu gradina de legume diumetate de jugeru.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si tramite recursele loru instruite in sensulu statutulu org. si adresate comitetulu parochiale, subscrisulu inspectore scolare. —

Ernicu, 17 sept. 1876.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu mine: Adam Rosa mp., inspectore cercului Leocusesciu. — 3—3

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scol'a confesionale gr. or. din comun'a Sinersigu, in protop. Lugosiuulu, cottulu Temisiului, se escrie concursu cu terminu pana in 3 octobree. v. a. c.

Emolumentele suntu: 63 fl. v. a. bani gat'a, 15 meti grâu, 12 meti cucurudiu 100 lb. clisa, 50 lb. sare, 10 lb. luminari, 8 stangeni de lemne din cari are a se incaldi si scol'a, 4 jugere pamentu aratoriu si cortelu liberu cu gradina.

Concurrentii au a-si adresá recursele loru instruite in intielesulu statutulu org. catra On. Sinodu parochiale gr. or. in Sinersigu si a-le tramite dlu Georgiu Pesteanu, protop. in Lugosiu.

In contielegere cu dlu protop. tractuale: Comitetulu parochialu. 3—3

Se escrie de nou concursu pentru vacantele parochia din comun'a Hotaru, cu filiala Piatra, din protopropiatulu Pestesiuulu.

Emolumentele suntu:

a) biru preotiescu dela 100 case cate una vica de cucurudiu sfarinatu, ér dela 30 case cate 1/2 vica.

b) folosirea aloru 20 lantimii de pamentu;

c) dela tota cas'a din Hotaru una diu de lucr, ér dela 60 case din filiales Piatra cate 40 cr. de numeru.

d) cortelu liberu, stótele ind. tinate, si pentru incalditu 6 orgii de lemne.

Recurentii au se si sibiérea petitiunile instruite in sensulu statutulu org. oficiulu protopresbiteratu in F. Lugosiu, pana la 14 octomvrie c. v. in care diu va fi si alegerea.

Lugosiu-de-susu, 12 sept. 1876.

Din incedintarea comitetulu parochiale: Teodoru Flpu, mp., administratore protopresbiterale. 3—3

Concursu se deschide pentru d'ue stipendii de 120 fl. din fondatiunea dlu Gavril B. aru de Teinsiu.

Recurentii au se astórna recursele loru pana in 20 octobree, st. v. a. c. la Consistoriuulu din Oradea-Mare, instruite cu:

a) carte de botezu;

b) certificatu de pre seracta;

c) tetimoniu cu calculu eminente despre progresulu facutu in anulu precedentu se lasticu;

d) certificatu despre starea sanitaria si purtarea morale.

Aradu, 2 septemvrie v. 1876.

Ioanu Metianu mp.

episcopulu Aradului.